

Saksliste for SRY- møte 4 21. august 2018

Sted: Utdanningsdirektoratet, møterom 5 i 1. etg, Oslo
Møteramme: **09.00 – 11.00**

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Diskusjon og orienteringssaker

Vedtaksaker

SRY- sak V10-04-18 Godkjenning av referat fra SRY møte 14.6.2018

SRY- sak V11-04-18 Oppnevning av faglige råd

Eventuelt

Evaluering av møte

Referat fra SRY-møte 3, 2018

Dato: 14.6.2018
Sted: Utdanningsdirektoratets lokaler, Oslo
Godkjent:

Tilstede:

SRY

Trude Tinnlund, LO
Benedikte Sterner, LO
Kristian Iler, NHO
Rune Fosshaug, NHO
Astrid Moen Sund, UDF
Jorunn Leegaard, KS
Einar Hanich, YS
Siri Halsan, KS
Kari Hoff Okstad, Spekter
Tone Horne Sollien, KD
Siri Halsan, KS

Observatør

Dagfinn Hertzberg, KD

Utdanningsdirektoratet

Karl Gunnar Kristiansen, Udir
Anne Katrine Kaels, Udir
Fatima Khalid, Lærling
Andre Bærby Høien, Lærling

Forfall:

May-Britt Sundal, LO
Are Solli, LO
Knut Øygard, LO
Terje Skyvulstad, UDF
Anne- Cathrine Hjertaas, KS
Turid Semb, KMD
Oddbjørn Tønder, KMD
Bente Sjøgaard, YS
Stian Sigurdson, Virke
Anne K. Eggen Lervik, Virke
John Arve Eide, KS
Madeleine Fallang, EO
Marianne Røgeberg, NFD
Ellen Marie Hollfjord, NFD
Siv Andersen, SIU

1. Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak

Innkalling og dagsorden enstemmig godkjent.

2. Behandling av vedtakssaker

SRY- sak V6-03-18 Godkjenning av referat fra SRY møte 26.4.2018

Vedtak

Referatet enstemmig godkjent.

SRY- sak V7-03-18 Oppnevning av faglige råd

Med innføring av ny tilbudsstruktur skal sammensetning og størrelse på de faglige rådene vurderes på nytt. Utdanningsdirektoratet (ved delegasjon) avgjør etter forslag fra SRY hvilke faglige råd som skal oppnevnes, størrelsen på rådene, hvilke faglige felt det enkelte rådet skal dekke og mandat for oppgavene (opplæringsloven § 12-2).

SRY er opptatt av at de faglige rådene er arbeidsdyktige og at antall medlemmer til sammen dekker kompetanseområdet som utdanningsprogrammene består av. De største faglige rådene har i dag 16 medlemmer og det bør være tungtveiende argumenter for å øke antall medlemmer utover dette. For de faglige råd som har færre medlemmer kan det vurderes en utvidelse av antall medlemmer dersom det er behov i forhold til representasjon av fag. Som eksempler på denne type råd ble faglig råd for salg, service og reiseliv samt faglig råd for bygg- og anleggsteknikk nevnt i debatten.

SRY mener det er en utfordring at enkelte faglige råd har svært mange lærefag i sin portefølje. Utdanningsprogrammet for Teknikk og industriell produksjon (TIP) får tilsammen 55 lærefag i den nye tilbudsstrukturen. En av utfordringene er å bemanne rådet med representanter fra lærefagene, og samtidig begrense antall representanter slik at antall rådsmedlemmer ikke blir for stort i forhold til å være arbeidsdyktige som et rådgivende organ.

SRY ber direktoratet utrede en alternativ modell for organisering av rådsarbeidet i TIP, der et alternativ er en deling av rådet i to likeverdige faglige råd TIP. Kryssrepresentasjon kan da være aktuelt for å sikre gjensidig informasjon. En alternativ organisering av dagens faglig råd TIP (underorganisering) bør også vurderes i utredningen.

Noen av organisasjonene er i dag representert med flere medlemmer i ett faglig råd. Dette fordi de representerer flere fag og/ eller et stort antall fagarbeidere med lærlinger i utdanningsprogrammet. SRY mener at denne praksisen skal videreføres men understreker viktigheten av at organisasjoner med flere representanter må fordele sin representasjon i forhold til flere lærefag.

Vedtak

SRY ber Utdanningsdirektoratet utrede en alternativ modell for organisering av rådsarbeidet i TIP der et alternativ er en deling av rådet i to likeverdige faglige råd TIP. Kryssrepresentasjon kan da være aktuelt for å sikre gjensidig informasjon. SRYs medlemmer har frist til 1. august med å gi innspill til saken. Saken behandles på nytt i SRY møte 21.8.2018.

3. Behandling av diskusjonssak

SRY- sak D12-03-18 Lied- utvalget orienterer om utvalgets arbeid

Leder av utvalget Ragnhild Lied orienterte om utvalgets arbeid frem til nå. Utvalgets arbeid har vært konsentrert om kunnskapsgrunnet, det vil si beskrivelser av dagens system og drøfting av styrker og svakheter ved systemet. Utvalget har hatt seks møter hittil og har vært gjennom alle de sentrale temaene som mandatet omfatter, som for eksempel:

- Innhold i videregående opplæring: hva vil det si å være studieforberedt og yrkesforberedt? Hvilke krav og forventninger skal opplæringen fylle? Hvem oppnår grunnkompetanse, og hvordan verdsettes denne kompetansen?
- Hvilke kompetanser kreves i fremtidens samfunn og arbeidsliv? Hva er internasjonale trender, og hvordan påvirker de opplæringen? Hvordan kan videregående opplæring ruste unge og voksne til livslang læring?
- Hva tenker de unge om fremtid og utdanning? Hva påvirker deres valg av utdanning? Hva motiverer dem?
- Struktur i videregående opplæring: hva er styrker og svakheter ved 2+2-modellen? Hvordan fungerer alternative modeller som 1+3 og 0+4, vekslingsmodeller og fleksible veier mot kompetanseoppnåelse? Hva er styrker og svakheter ved påbygg?
- Har vi en god nok videregående opplæring for alle unge og voksne? Hva er styrker og svakheter ved dagens rett til videregående opplæring?
- Hvordan fyller de ulike aktørene sine roller? Hvordan er samhandlingen mellom aktørene for å skape en best mulig opplæring for alle unge og voksne?

SRY merker seg at utvalget vil se nærmere på grunnkompetanse i fagopplæringen. SRY mener at intensjonen må være at flest mulig elever som utdanner seg innen fag- og yrkesopplæring fullfører utdanningen frem til fag- og svennebrev. Det må også tilrettelegges for at elever som av ulike grunner sikter seg inn mot grunnkompetanse, fortsatt har rettighet til å fullføre sin utdanning frem til fag- og svennebrev. Det er ikke uttrykt økt behov fra arbeidslivet for kompetanse på et lavere nivå enn fag- og svennebrev.

SRY merker seg at utvalget benytter begrepene studieforbereid og yrkesforberedt. Fagarbeidere er utdannet til selvstendig å kunne utøve et yrke. SRY mener derfor begrepet yrkesforberedt er feil uttrykk på fagarbeideres kompetanse. SRY vil også understreke at fag- og yrkesopplæringen er en kvalifikasjon som arbeidslivet verdsetter og trenger. SRY mener å se en utvikling der det med bakgrunn i integreringspolitikk utvikles og prøves ut kortere utdanningsløp frem mot fag- og svennebrev. SRY vil nok en gang uttrykke bekymring for fagarbeidernivået og understreke at nivået på utdanningene og fag- og svenneprøven ikke må senkes.

SRY mener også at utvalget bør utrede skille mellom det å være studieforbereid og det å være fagarbeider. Behovet for fellesfagskompetanse er økende også for fagarbeidere i et arbeidsliv der teknologiutviklingen går raskt. Spørsmålet er da om det er mulig å utligne de tradisjonelle skillene mellom de to utdanningsretningene.

SRY mener utvalget bør se nærmere på de ulike lærefagenes læretid. Selv om vi i dag har avviksfag med lengre læretid enn fire år, bør det også vurderes om lærefag kan ha kortere læretid. Videre mener SRY at dagens ordning der elever bruker opp opplæringsretten når de har gjennomført og bestått videregående opplæring (fag- og svennebrev eller studiekompetanse) bør utvides. I et livslangt læringsperspektiv bør også elever i videregående opplæring, på lik linje med høyere utdanning, få mulighet til å velge flere utdanninger.

Vedtak:

Informasjonen tas til orientering. Sekretariatet oversender SRYs innspill til Lied- utvalget.

3. Behandling av vedtakssak

SRY- sak V8-03-18   Krav til undervisningskompetanse i arbeidslivsfag og utdanningsvalg

Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk (FRBA) har oversendt en henvendelse til SRY der de tar opp manglende krav til kompetanse for å kunne undervise i fagene arbeidslivsfag og utdanningsvalg.

Opplæringslovens § 14.3, siste ledd regulerer krav til undervisningskompetanse i de to fagene:

For å undervise i andre fag på ungdomstrinnet krevst det at vedkommande har minst 30 studiepoeng som er relevante for faget. Dette gjeld ikkje for valfaga, utdanningsval og arbeidslivsfag.

FRBA mener at myndighetene må kreve underversningskompetanse i arbeidslivsfag og utdanningsvalg. Dette har også sammenheng til hvordan lærerutdanningene innrettes. FRBA mener at yrkesfag som et element i større grad bør innlemmes i lærerutdanningen enn det er i dag, eventuelt at det blir utviklet et eget tilbud i lærerutdanningen som retter seg mot yrkesfagene.

SRY er prinsipielt enig i at det må kreves underversningskompetanse i arbeidslivsfag og utdanningsvalg. Imidlertid ser SRY praktiske utfordringer med innføring av et slikt krav. SRY

anbefaler en utredning av hvilken kompetanse skolene benytter ved undervisning i arbeidslivsfaget. Videre bør det kartlegges gode eksempler på samarbeid mellom skole, arbeidsliv og karrieresentre i undervisningen av faget utdanningsvalg. SRY slutter seg også til FRBA sitt forslag om at fagene i større grad bør innlemmes i lærerutdanningen.

Vedtak:

SRY anbefaler at utdanningsmyndigheten gjennomfører en utredning av hvilken undervisningskompetanse skolene benytter i arbeidslivsfag og utdanningsvalg. Sekretariatet oversender en anmodning om dette til Kunnskapsdepartementet.

SRY- sak V9-03-18   Representanter til klagenemnd for godkjenningsordningen for utenlandsk utdanning

Med bakgrunn i forskrift til opplæringsloven § 11-7 har Kunnskapsdepartementet bedt NOKUT om forslag til medlemmer og varamedlemmer til klagenemnd for godkjenningsordningen for utenlandsk utdanning.

NOKUT har henvendt seg til SRY og ber om forslag til to representanter og to vararepresentanter.

Vedtak

Fra arbeidstakersiden: Per Skau (Fellesforbundet) medlem og Bente Søgaard (YS) varamedlem
Fra arbeidsgiversiden: Kandidater ikke klare. Meldes inn til sekretariatet så snart som mulig.

4.   Behandling av diskusjonssaker

SRY- sak D13-03-18   Orientering fra ACVT møte

Fra Norge deltok Trude Tinnlund, Kristian Ilner og Fride Burton på ACVT møte. Kort orienteringsnotat fra møtet er tidligere sendt SRY. Kristian Ilner orienterte kort fra møte. Sentrale temaer som ble behandlet var:

- ✓ Beyond 2020 - Future of VET - Work shop og diskusjon knyttet til bakgrunnsnotat som beskriver samfunnstrender (en slags perspektivmelding).
- ✓ Upskilling Pathways - Ca. 70 millioner europeere mangler grunnleggende ferdigheter (lese, skrive, regne og digital kunnskap og forståelse) som kreves i dagens arbeidsliv. En tretrinns modell skal gi personer med behov et tilbud for å oppgradere kompetansen
- ✓ ESF + (European Social Fund) - EU-Kommisjonen vil integrerer og harmonisere ulike virkemidler i større grad, for bekjempelse av fattigdom, uførhet, utenforskap, analfabetisme osv. og knytte dette til utdanning, arbeidstrening med mer for bedre utnyttelse av de totale ressursene og bedre og mer langsiktig effekt.
- ✓ Erasmus - Som ledd i EUs store satsing på utdanning mer enn doubles budsjettet for Erasmus Pluss-programmet. Det satses særlig på utveksling av lærere. Programmet vil kalles kun Erasmus i det nye programmet (2021-2027).

Vedtak

Informasjonen tas til orientering

SRY- sak D14-03-18   Nasjonale aktiviteter planlagt under Skills Week 2018

Vedtak

Saken utsettes til neste SRY møte

SRY- sak D15-03-18   KD informerer om saker og prosesser innenfor fag- og yrkesopplæringsfeltet

KD informerte kort om tre store prosesser:

- ✓ Fagfornyelsen – En stor oppgave som er i prosess. KD vil i løpet av sommeren fastsette retningslinjer og kjerneelementer for læreplanarbeidet.
- ✓ Departementet er opptatt av å se nærmere på kvalitet og excellence i fag- og yrkesopplæringen. SRY vil også i sin langtidsplan ta opp dette temaet. Vi bør se på koordinering av dette arbeidet.
- ✓ Integreringsstrategi – Departementet inviterer til en inkluderingsdugnad og vil i den forbindelse arrangere en oppstarts konferanse om tema. Målet er blant annet å jobbe frem et utdanningssystem som ivaretar kvalitet og inkludering.

Vedtak

Informasjonen tas til orientering.

Evaluering av møte

Møtet ble gjennomført med gode og aktuelle saker. God møteledelse.

Vår saksbehandler: Sekretariatet for SRY og faglige råd

E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato:
13.8.2018

Vår
referanse:
2018/12989

Deres dato:

Deres
referanse:

SRY-møte 4 2018

Dato: 21.8.2018
Sted: Utdanningsdirektoratets lokaler, møterom 5 i 1. etg, Oslo

Vedtaks sak V8-04-18	Oppnevning av faglige råd
Dokument	Til beslutning
Sekretariatets innstilling	SRY slutter seg til sekretariatets forslag til sammensetning, oppnevningstidspunkt og funksjonstid for faglige råd.
Vedlegg	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Alternativer til organisering av FRTIP ✓ Sekretariatets forslag til sammensetning av faglige råd ✓ Innspill fra organisasjonene i SRY

1. Bakgrunn for saken

Med innføring av ny tilbudsstruktur får de yrkesfaglige utdanningsprogrammene endret sammensetning av lærefag. I henhold til retningslinjene for samarbeidet mellom SRY, de faglige rådene og Utdanningsdirektoratet, oppnevnes de faglige rådene for inntil fire år. Medlemmene skal til sammen dekke hele kompetanseområdet som utdanningsprogrammene består av.

Med innføring av ny tilbudsstruktur skal sammensetning og størrelse på de faglige rådene vurderes på nytt. I oppnevningene til de faglige rådene av 2017 har direktoratet tatt høyde for endringer underveis i oppnevningsperioden, med bakgrunn i kommende endringer i tilbudsstrukturen for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene. I henhold til oppdragsbrev 10-18 skal direktoratet oppnevne faglige råd for de fire nye utdanningsprogrammene. Direktoratet skal med bakgrunn i endret fagsammensetning i utdanningsprogrammene vurdere sammensetning og representasjon i de øvrige faglige rådene.

Utdanningsdirektoratet (ved delegasjon) avgjør etter forslag fra SRY hvilke faglige råd som skal oppnevnes, størrelsen på rådene, hvilke faglige felt det enkelte rådet skal dekke og mandat for oppgavene (opplæringsloven § 12-2).

Prinsipper for sammensetningen av de faglige rådene ble drøftet i SRY møte 14.6.2018. SRY var opptatt av at de faglige rådene er arbeidsdyktige og at antall medlemmer til sammen dekker kompetanseområdet som utdanningsprogrammene består av. De største faglige rådene har i dag 16 medlemmer og det bør være tungtveiende argumenter for å øke antall medlemmer utover dette. For de faglige råd som har færre medlemmer kan det vurderes en utvidelse av antall medlemmer dersom det er behov i forhold til representasjon av fag. Som eksempler på denne type råd ble faglig råd for salg, service og reiseliv samt faglig råd for bygg- og anleggsteknikk nevnt i debatten.

SRY mener det er en utfordring at enkelte faglige råd har svært mange lærefag i sin portefølje. Utdanningsprogrammet for Teknikk og industriell produksjon (TIP) får tilsammen 55 lærefag i den nye tilbudsstrukturen. En av utfordringene er å bemanne rådet med representanter fra

lærefagene, og samtidig begrense antall representanter slik at antall rådsmedlemmer ikke blir for stort i forhold til å være arbeidsdyktige som et rådgivende organ.

SRY ber direktoratet utrede en alternativ modell for organisering av rådsarbeidet i TIP, der et alternativ er en deling av rådet i to likeverdige faglige råd TIP. Kryssrepresentasjon kan da være aktuelt for å sikre gjensidig informasjon. En alternativ organisering av dagens faglig råd TIP (underorganisering) bør også vurderes i utredningen.

Noen av organisasjonene er i dag representert med flere medlemmer i ett faglig råd. Dette fordi de representerer flere fag og/ eller et stort antall fagarbeidere med lærlinger i utdanningsprogrammet. SRY mener at denne praksisen skal videreføres men understreker viktigheten av at organisasjoner med flere representanter må fordele sin representasjon i forhold til flere lærefag.

SRY gjorde følgende vedtak i møte 14.6.2018:

SRY ber Utdanningsdirektoratet utrede en alternativ modell for organisering av rådsarbeidet i TIP der et alternativ er en deling av rådet i to likeverdige faglige råd TIP. Kryssrepresentasjon kan da være aktuelt for å sikre gjensidig informasjon. SRYs medlemmer har frist til 1. august med å gi innspill til saken. Saken behandles på nytt i SRY møte 21.8.2018.

2. Innspill fra SRYs medlemmer

Sekretariatet har mottatt innspill fra Spekter, YS og LO til sammensetning av de faglige rådene. Organisasjonenes innspill til organisering av FRTIP er gjengitt og vurdert i sekretariatets utredning til alternativ organisering av FRTIP. I tillegg har de tre organisasjonene innspill til representasjon i de øvrige faglige rådene. Innspillene er lagt som vedlegg til saken.

3. Sekretariatets vurdering av innspill fra SRYs medlemmer

Sekretariatet har med ett unntak imøtekommet innspillene fra SRYs medlemmer.

LO foreslår at Fagforbundet får YS sin medlemsplass i FRBA. Alternativt at YS og Fagforbundet skal rokkere på medlemsplass og vara i oppnevningsperioden.

Ved oppnevning i 2017 besluttet Utdanningsdirektoratet at representasjonen på arbeidstakersiden fordeles med tre medlemmer til LO og ett medlem til YS. LO har alle de fire varamedlemmene i rådet. Utdanningsdirektoratet mener at sammensetningen av medlemmer fra arbeidstagergrupperingen gjenspeiler organisasjonens tilhørighet i forhold til lærefagene, kombinert med bredde i organisasjonenes representasjon.

Sekretariatet anbefaler at dagens representasjon der YS har ett medlem i FRBA videreføres.

4. Oppnevningstidspunkt og funksjonstid for nye faglige råd

Ny tilbudsstruktur skal etter planen innføres skoleåret 2020/21. Frem til ny struktur iverksettes vil dagens tilbudsstruktur gjelde. Sekretariatet foreslår at faglige råd som oppnevnes fra 1.oktober 2018 skal være ansvarlig for alle lærefag i ny tilbudsstruktur. Dette betyr at faglig råd som mottar nye lærefag i sitt utdanningsprogram, også overtar ansvaret for disse lærefagene fra 1. oktober 2018. Faglig råd for service og samferdsel og faglig råd for design og håndverk legges således ned fra 1.oktober 2018.

Funksjonsperioden for de nye faglige rådene vil være fra 1. oktober (1. november 2018 for faglig råd for IKT og medieproduksjon) 2018 – 31. august 2021.

Sekretariatets forslag til vedtak:

SRY slutter seg til sekretariatets forslag til sammensetning, oppnevningstidspunkt og funksjonstid for faglige råd.

Alternativer til organisering av FRTIP

Notat til SRY-møte 21. august om ny sammensetning av faglige råd

Forslag til organisering

I dette notatet skisserer vi følgende alternativer til organisering av faglig(e) råd innen utdanningsprogrammet teknikk- og industriell produksjon, etter oppdrag fra SRY:

- Nullalternativ: justert sammensetning med 16 medlemmer, og bruke arbeidsgrupper i større grad
- Alt 1: utvidelse til 18 medlemmer, og bruke arbeidsgrupper i større grad (sekretariatets anbefaling)
- Alt 2: Deling
  - Alt 2A:
    - Råd 1: Vg2 kjemiprosess- og laboratoriefag; Vg2 Industriteknologi
    - Råd 2: resten av fagene
  - Alt 2B:
    - Råd 1: Vg2 bilskade, lakk og karosseri; Vg2 kjøretøy; Vg2 transport og logistikk
    - Råd 2: resten av fagene

Hovedmålet for organiseringen av de faglige rådene er å få

- Gode råd
- Bred representasjon fra arbeidslivets parter
- Effektiv ressursbruk.

Vår anbefaling

Sekretariatet anbefaler alternativ 1, å utvide rådet til 18 medlemmer. I forhold til nullalternativet vektlegger vi da å ha en bred representasjon ved å inkludere ytterligere to arbeidslivsorganisasjoner i rådet. I forhold til alternativ 2, deling av rådet, vektlegger vi effektiv ressursbruk. Koordineringen av to råd innenfor det samme utdanningsprogrammet vil kunne bli mer ressurskrevende både fra sekretariatets side og fra organisasjonenes side, uten at rådene nødvendigvis vil fungere bedre. Vi vil samtidig understreke at det i alle de presenterte alternativene ligger en forutsetning om at sekretariatet gjør ytterligere ressurser tilgjengelig for bedre å kunne håndtere et høyt antall lærefag innenfor utdanningsprogrammet.

Andre pågående prosesser

Sekretariatet planlegger å se nærmere på hvordan arbeidslivet er representert i de faglige rådene i den kommende oppnevningssperioden. I tillegg planlegger vi å se nærmere på hvordan vi bedre kan organisere rådsarbeidet, eksempelvis gjennom utvidet bruk av arbeidsgrupper.

Bakgrunn

Med innføring av ny tilbudsstruktur skal sammensetning og størrelse på de faglige rådene vurderes på nytt. Utdanningsdirektoratet (ved delegasjon) avgjør etter forslag fra SRY hvilke faglige råd som

skal oppnevnes, størrelsen på rådene, hvilke faglige felt det enkelte rådet skal dekke og mandat for oppgavene (opplæringsloven § 12-2).

SRY mener det er en utfordring at enkelte faglige råd har svært mange lærefag i sin portefølje. Utdanningsprogrammet for Teknisk og industriell produksjon (TIP) får tilsammen 55 lærefag i den nye tilbudsstrukturen. En av utfordringene er å bemanne rådet med representanter fra lærefagene, og samtidig begrense antall representanter slik at antall rådsmedlemmer ikke blir for stort i forhold til å være arbeidsdyktige som et rådgivende organ.

I møte 14. Juni 2018 ba SRY direktoratet utrede alternative modeller for organisering av rådsarbeidet i TIP, der et alternativ er en deling av rådet i to likeverdige faglige råd innenfor utdanningsprogrammet TIP. Kryssrepresentasjon kan da være aktuelt for å sikre gjensidig informasjon. Videre er direktoratet bedt om å vurdere ytterligere en alternativ organisering av dagens faglige råd for TIP (underorganisering).

Nye lærefag i ny tilbudsstruktur

Det er ikke nytt at TIP er et utdanningsprogram med mange lærefag. Det som utgjør en vesentlig endring i forbindelse med sammensetningen av FRTIP etter ny tilbudsstruktur, er at yrkessjåførfaget og logistikkfaget overføres til TIP fra utdanningsprogrammet for service og samferdsel¹. I dagens faglig råd for service og samferdsel (FRSS) representeres de to fagene av organisasjoner som ikke er representert i dagens FRTIP.

Sammenlignet med fagene i TIP har transport- og logistikkfagene på mange måter vært i en særstilling når det gjelder representasjon. FRSS har hatt like mange medlemmer som FRTIP, mens dagens utdanningsprogram for service og samferdsel består av kun åtte lærefag.

Målt i antall løpende lærekontrakter de tre siste årene utgjør Vg2 transport- og logistikkfagene cirka 11-13 prosent av lærefagene i TIP². I sekretariatets forslag til sammensetning av FRTIP (SRY møte 14.6.2018) var representasjonen noe justert for også å ivareta yrkessjåførfaget og logistikkfaget. Dette gjaldt i hovedsak at representanten for EL & IT Forbundet erstattes med en arbeidstakerrepresentant som har kunnskap om transport og logistikk.

Innspill til organisering av FRTIP fra SRYs organisasjoner og FRSS

Spekter har i brev til direktoratet datert 5. juli 2018 uttrykt ønske om å være representert i FRTIP. Spekter mener det er en god løsning å dele FRTIP i to likeverdige faglige råd. Uavhengig av hvilken løsning som velges, ber Spekter om å være representert i det faglige rådet som vil ha ansvar for fagene innen transport og logistikk.

YS skriver i brev til direktoratet 7.8.2018 at de er enig i at FRTIP er blitt et stort faglig råd, som nå har fått enda flere fag å ivareta. YS tror det vil være en god ide å splitte rådet i to slik at det blir mer håndterbart og enklere å ivareta den store bredden. Det er imidlertid viktig å finne en god løsning på samarbeid slik at studieretningen framstår som enhetlig. Ved å dele rådet vil det også være mulig med totalt flere plasser, slik at flere fagområder kan bli representert. Viktige fagområder for oss vil

---

¹ I tillegg er truck- og liftmekanikerfaget et nytt lærefag. Faget har spredt organisering, og sekretariatet foreslår at rådet ivaretar faget gjennom å innhente fagpersoner ved behov.

² Andelen tar utgangspunkt i antallet løpende kontrakter i yrkessjåførfaget, logistikkfaget og kran- og løfteoperasjonsfaget, i forhold til antall kontrakter i dagens lærefag i FRTIP lagt sammen med yrkessjåførfaget og logistikkfaget. Antall løpende kontrakter er målt 1. oktober i 2015, 2016, 2017. <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-fag--og-yrkesopplaring/larekontrakter-utdanningsprogram/>

da være transport og logistikk. YS ønsker en plass innen dette området, da primært fra Yrkestrafikkforbundet.

LO skriver i brev av 8.8.2018 at de primært ønsker å utvide FRTIP med bruk av faggrupper og at rådet får tilsvarende utvidede ressurser. LO legger til grunn at organisasjonens medlem og varamedlem fra NTF i dagens FRSS overføres til FRTIP.

Faglig råd for service og samferdsel har uttrykt bekymring i et brev til direktoratet datert 25. Mai 2018 knyttet til representasjonen i FRTIP. Der uttrykker de at representasjonen i FRSS knyttet til transport- og logistikkfagene bør videreføres som en del av FRTIP, også etter nyoppnevningen.

Noen føringer for sammensetningen av de faglige rådene

Når det gjelder overordnede føringer for sammensetningen av de faglige rådene er det hovedsakelig tre relevante kilder.

- Opplæringsloven
- Kvalitetsutvalget og en oppnevnt arbeidsgruppes forslag til ny struktur på trepartssamarbeidet om fag- og yrkesopplæringen
- Retningslinjer for samarbeid – SRY, faglige råd og Udir

Opplæringsloven

Det er ingen føringer i Opplæringsloven som sier at det skal være ett faglig råd per utdanningsprogram, men hvert lærefag skal være tilknyttet et faglig råd. Så lenge alle lærefagene er ivarettatt er det dermed rom innenfor loven for å inndele de faglige rådene etter andre strukturer enn i forhold til utdanningsprogram.

§ 12-2. Faglege råd

Departementet nemner opp faglege råd for fag- og yrkesopplæringa. Kvant fag eller fagområde som kan ha læretid i bedrift, skal vere knytt til eit fagleg råd. Departementet avgjer etter framlegg frå organet for samarbeid om fag- og yrkesopplæringa kva for faglege råd som skal skipast, storleiken på råda, kva for fagleg felt det enkelte rådet skal dekkje og reglement for oppgåvene til råda.

Kvalitetsutvalget og arbeidsgruppens forslag til ny struktur på trepartssamarbeidet Kvalitetsutvalget (2001) mente at de daværende 20 opplæringsrådene var inndelt i for smale bransjeområder og at dette virket hemmende for utviklingen og helhetsforståelsen i fagopplæringen. I 2002-2003 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som skulle foreslå en ny organisering av partssamarbeidet. Her ble det foreslått å erstatte opplæringsrådene med bredere faglige råd, sammenfallende med Vg1-inngangene.

Fra innføringen av Kunnskapsløftet i 2006 har det vært et faglig råd knyttet til hvert enkelt yrkesfaglige utdanningsprogram.

Retningslinjer for samarbeid

Retningslinjene er utviklet i samarbeid med SRY og de faglige rådene, og bygger på både Opplæringsloven og prinsippene fra arbeidsgruppens forslag til ny struktur for trepartssamarbeidet.

Ifølge retningslinjene skal de faglige rådene være sammensatt av like mange representanter for arbeidstaker og arbeidsgiver. Skoleeier skal være representert i rådene, i tillegg til pedagogisk personell og elever. Medlemmene i de faglige rådene skal til sammen dekke hele kompetanseområdet som utdanningsprogrammene består av.

I forståelse med faglige råd, kan rådene suppleres med andre organisasjoner i de tilfeller nødvendig kompetanse ikke kan hentes fra partene i arbeidslivet. Observatører fra statlige myndigheter tilknyttet det enkelte faglige råd kan oppnevnes ved behov. Statlige utdanningsmyndigheter er ikke representert.

Faglig råd skal ifølge retningslinjene ha avgjørende innflytelse på det faglige innholdet i læreplaner på Vg3. Dette innebærer at det kan være ønskelig for de ulike organisasjonene å være direkte representert i de faglige rådene.

Alternativer for sammensetning

Nullalternativet: Justering av dagens sammensetning, med utstrakt bruk av arbeidsgrupper

I dagens organisering er det ett faglig råd knyttet direkte til utdanningsprogrammet for teknikk og industriell produksjon. Denne ordningen gjelder samtlige av de faglige rådene.

Dagens FRTIP er organisert i arbeidsgrupper ut fra Vg2-programområdene. Dagens FRSS har på sin side en egen arbeidsgruppe for yrkessjåførfaget. Bruken av arbeidsgrupper varierer mye, og i den kommende oppnevningsperioden ønsker vi som sekretariat å legge til rette for en styrking av bruken av arbeidsgrupper i FRTIP. Sekretariatet planlegger å gjøre ytterligere ressurser tilgjengelige i forhold til tidligere for bedre å kunne håndtere et høyt antall lærefag innenfor utdanningsprogrammet.

I dette alternativet vil organisasjoner som Spekter ikke være direkte representert i rådet, men vil kunne bidra til rådet eksempelvis gjennom å delta i arbeidsgrupper.

Alternativ 1: Utvidelse til 18 medlemmer

Det foreligger ingen faglig forankret definisjon på hva som er en effektiv størrelse på et faglig råd. Med vekt på å oppnå en større bredde av organisasjoner som er representert i FRTIP er et alternativ å utvide rådet med to medlemmer, en arbeidsgiver- og en arbeidstakerrepresentant.

På arbeidsgiversiden foreslår vi ved dette alternativet å inkludere Spekter. Som de selv skriver i brev til Udir datert 5. juli har de "medlemmer (posten, Nettbuss m fl) som er store brukere av fagene innen transport og logistikk og i gjennom mange år vært representert i faglig råd for Service og samferdsel." De har også interesser innenfor arbeidsmaskinfagene.

På arbeidstakersiden har sekretariatet allerede foreslått å erstatte EL og IT Forbundet med en organisasjon som representerer transport- og logistikkfagene. Det er dermed mulig å inkludere en arbeidstakerorganisasjon som representerer andre fag i utdanningsprogrammet. Dette mener vi bør være opp til organisasjonene selv å vurdere.

Fordeler ved å beholde dagens struktur med ett råd tilknyttet TIP er at det legger til rette for å se helhet og sammenhenger i utdanningsprogrammet. Samtidig vurderer vi denne organiseringen å være mer effektiv sammenlignet med en deling i to råd både for organisasjonene og for sekretariatet. Sekretariatet planlegger i alle tilfeller å gjøre ytterligere ressurser tilgjengelige i forhold til tidligere for bedre å kunne håndtere et høyt antall lærefag innenfor utdanningsprogrammet.

Alternativ 2: Deling av FRTIP

SRV har ønsket en utredning av en deling av FRTIP i to likeverdige råd. Vi vurderer at to likeverdige råd bør ha tilsvarende sammensetning av pedagogisk personell, skoleeiere, Elevorganisasjonen,

arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner som de andre faglige rådene. Ved en eventuell deling ser vi for oss to råd med 14 medlemmer og vararepresentanter hver.

	Medlem	Vara		Medlem	Vara
1	Arbeidsgiver	Arbeidsgiver	9	Pedagogisk personell	Pedagogisk personell
2	Arbeidsgiver	Arbeidsgiver	10	Pedagogisk personell	Pedagogisk personell
3	Arbeidsgiver	Arbeidsgiver	11	Pedagogisk personell	Pedagogisk personell
4	Arbeidsgiver	Arbeidsgiver	12	Skoleeier	Skoleeier
5	Arbeidstaker	Arbeidstaker	13	Skoleeier	Skoleeier
6	Arbeidstaker	Arbeidstaker	14	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen
7	Arbeidstaker	Arbeidstaker			
8	Arbeidstaker	Arbeidstaker			

Deling forutsetter kapasitet og samarbeid

En forutsetning for at en deling av FRTIP skal fungere er et utstrakt samarbeid mellom de to rådene. Dette kan blant annet ivaretas gjennom kryssrepresentasjon. Uten kryssrepresentasjon vil deling av rådet stille krav til rådenes arbeidsutvalg og sekretariatet for å koordinere arbeidet.

Ut ifra oversikten over organisasjonene i de foreslåtte fordelingene under er det naturlig å se for seg at kryssrepresentasjon kan ivaretas av medlemmer fra Norsk olje og gass, Norsk Industri, MEF, Industri Energi, Fagforbundet og/eller Fellesforbundet. Muligheten for kryssrepresentasjon forutsetter kapasitet hos enkeltrepresentantene. Dersom kryssrepresentasjon ikke er ønskelig eller mulig, forutsetter en deling at organisasjonene har nok kapasitet til å stille med representanter til to råd.

Sekretariatet planlegger å gjøre ytterligere ressurser tilgjengelige i forhold til tidligere for bedre å kunne håndtere et høyt antall lærefag innenfor utdanningsprogrammet TIP uavhengig av deling. En deling av rådet kan imidlertid føre til kompliserende faktorer knyttet til koordinering av oppgaver, og mulig dobbeltarbeid i enkeltsaker. Særlig gjelder dette med tanke på at de øvrige rådene er organisert i tilknytning til ett utdanningsprogram.

Forslag til inndeling

Vi presenterer videre to forslag til deling av FRTIP. De to forslagene tar utgangspunkt i TIPs organisering i forbindelse med beskrivelsen av det sentrale innholdet i lærefagene i utdanningsprogrammet. I forbindelse med dette arbeidet pekte rådet ut en eller flere organisasjoner for hvert lærefag som skulle stå ansvarlig for å finne fagpersoner til å beskrive det sentrale innholdet. Sekretariatet forutsetter at SRY er i kontakt med representanter i nåværende FRTIP og relevante representanter i FRSS angående inndeling av de faglige rådene ved deling.

Alternativ 2A:

Det første delalternativet for deling av FRTIP tar utgangspunkt i delingen FRTIP gjorde da de organiserte workshop for beskrivelse av sentralt innhold i lærefagene 22 og 24. Mai 2018. Fordelingen gir en relativt jevn fordeling av lærefagene, og en relativt jevn fordeling (og omvendt proporsjonal) andel løpende lærekontrakter.

Råd 1:

- Vg2 kjemiprosess- og laboratoriefag (2 lærefag)
- Vg2 industriteknologi (29 lærefag)

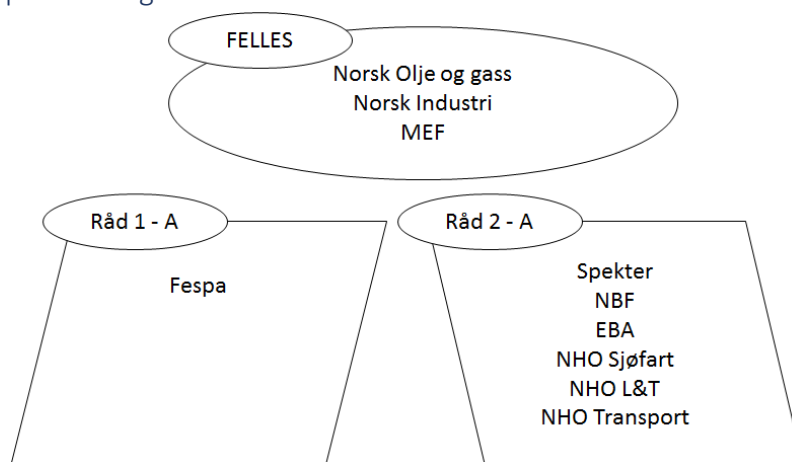
Totalt 31 lærefag, cirka 40 prosent av løpende lærekontrakter

Råd 2:

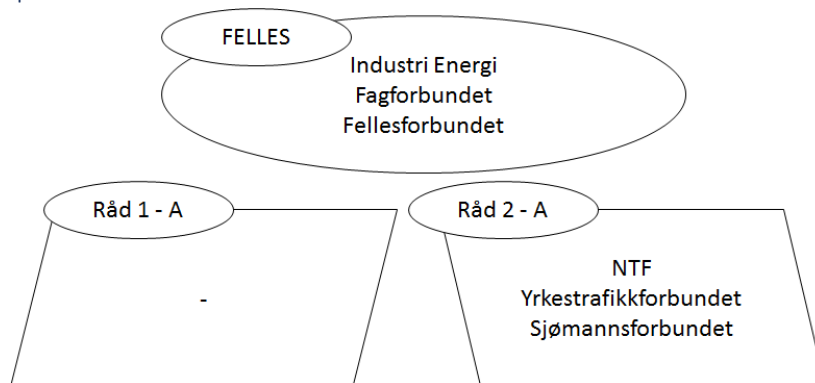
- Vg2 arbeidsmaskiner (3 lærefag)
- Vg2 bilskade, lakk og karosseri (3 lærefag)
- Vg2 brønnteknikk (7 lærefag)
- Vg2 kjøretøy (6 lærefag)
- Vg2 maritime fag (2 lærefag)
- Vg2 transport og logistikk (3 lærefag)

Totalt 24 lærefag, cirka 60 prosent av løpende lærekontrakter

Organisasjoner på arbeidsgiversiden – alternativ 2A

Organisasjoner på arbeidstakersiden – alternativ 2A

Alternativ 2B:

Det andre alternativet tar i utgangspunkt i fagområder som i større grad har sammenfall i organisering. Fordelingen gir en skjev fordeling av antall lærefag, men en noe jevnere fordeling i forhold løpende lærekontrakter

Råd 1:

- Vg2 brønnteknikk (7 lærefag)
- Vg2 kjemiprosess- og laboratoriefag (2 lærefag)
- Vg2 maritime fag (2 lærefag)
- Vg2 industriteknologi (29 lærefag)

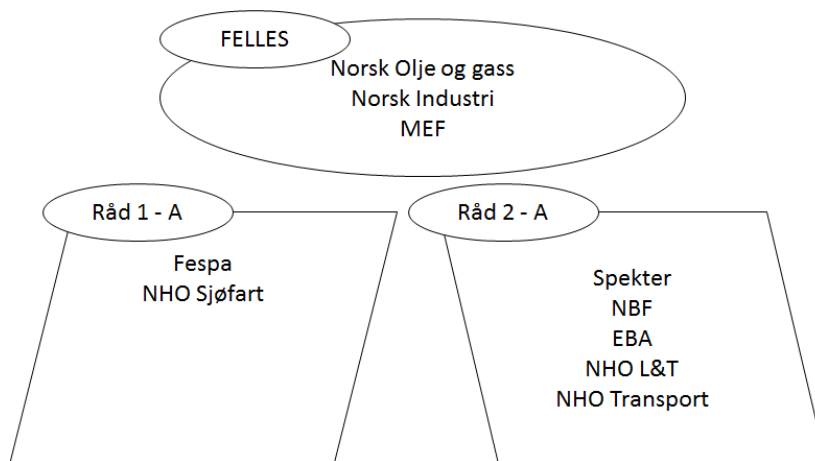
Totalt 40 lærefag, cirka 55 prosent av løpende lærekontrakter (2017)

Råd 2:

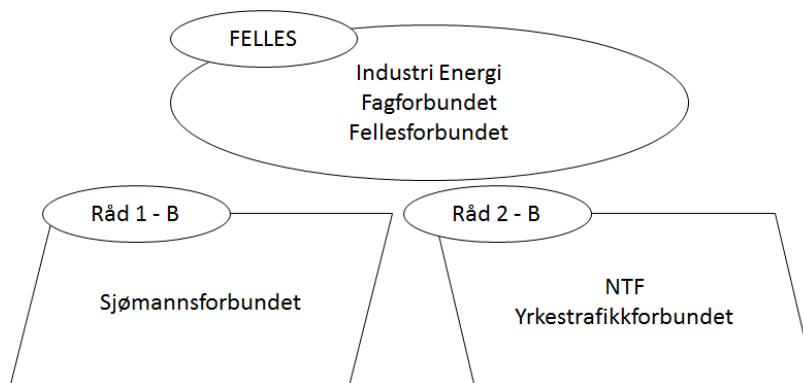
- Vg2 kjøretøy (6 lærefag)
- Vg2 bilskade, lakk og karosseri (3 lærefag)
- Vg2 transport og logistikk (3 lærefag)
- Vg2 arbeidsmaskiner (3 lærefag)

Totalt 15 lærefag, cirka 45 prosent av løpende lærekontrakter (2017)

Organisasjoner på arbeidsgiversiden – alternativ 2B

Organisasjoner på arbeidstakersiden – alternativ 2B

Sekretariatets forslag til sammensetting og representasjon av faglige råd pr.1 oktober 2018

Sekretariatet har vurdert sammensetningen og størrelsen og fremmer med dette forslag til justert sammensetning for de faglige råd som videreføres i ny tilbudsstruktur (Bygg- og anleggsteknikk, Elektrofag, Helse- og oppvekstfag, Naturbruk, Restaurant- og matfag, Teknikk og industriell produksjon). Funksjonsperioden vil være fra 1. oktober 2018 til 31. august 2021.

Sekretariatet har vurdert sammensetningen og størrelsen og fremmer forslag til sammensetning for nye faglige råd i ny tilbudsstruktur (Design og tradisjonshåndverk, service og reiseliv, Frisør, -blomster- og interiørdesign). Funksjonsperioden vil være fra 1. oktober 2018 til 31. august 2021.

Faglig råd for salg, service og reiseliv (FRSSR)

	Medlem	Representerer		Vara	Representerer
1	Arbeidsgiver	NHO Service og Handel	1	Arbeidsgiver	NHO Service og Handel
2	Arbeidsgiver	Spekter	2	Arbeidsgiver	Spekter
3	Arbeidsgiver	Virke	3	Arbeidsgiver	Virke
4	Arbeidsgiver	KS (arbeidsgiver)/KMD	4	Arbeidsgiver	KS (arbeidsgiver)/KMD
5	Arbeidsgiver	NHO Reiseliv	5	Arbeidsgiver	NHO Luftfart
6	Arbeidstaker	Fagforbundet	6	Arbeidstaker	Fagforbundet
7	Arbeidstaker	Handel og Kontor	7	Arbeidstaker	Handel og Kontor
8	Arbeidstaker	Fellesforbundet	8	Arbeidstaker	Kabinansattes Forbund
9	Arbeidstaker	Fellesforbundet	9	Arbeidstaker	Fellesforbundet
10	Arbeidstager	YS – Parat	10	Arbeidstager	YS- Parat
11	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	11	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
12	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	12	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
13	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund	13	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund
14	KS (skoleeier)	KS	14	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
15	KS (skoleeier)	KS	15	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
16	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen	16	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen

Vurdering av sammensetningen i FRSSR

Nytt utdanningsprogram gir behov for en ny sammensetning. Sammensetningen av arbeidsgiver- og arbeidstakersiden tar utgangspunkt i sammensetningen av tidligere faglig råd for service- og samferdsel og den midlertidige gruppen for Salg, service og reiseliv. Med den foreslåtte sammensetningen vil samtlige lærefag være representert både på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden.

Offentlig sektor som arbeidsgiver: Både Kommunal – og moderniseringsdepartementet (KMD) og KS er representert i den midlertidige gruppen for Salg, service og reiseliv. Sekretariatet foreslår å dele en fast representant og den tilhørende vararepresentanten mellom disse to, og bytte representasjon midtveis i oppnevningsperioden.

Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk (FRBA)

	Medlem	Representerer		Vara	Representerer
1	Arbeidsgiver	Byggenæringens landsforening	1	Arbeidsgiver	Byggenæringens landsforening
2	Arbeidsgiver	Byggenæringens landsforening	2	Arbeidsgiver	Byggenæringens landsforening
3	Arbeidsgiver	Maskinentreprenørenes forbund	3	Arbeidsgiver	Maskinentreprenørenes forbund
4	Arbeidsgiver	NHO Service	4	Arbeidsgiver	KS (arbeidsgiver)
5	Arbeidstaker	Fellesforbundet	5	Arbeidstaker	Fellesforbundet
6	Arbeidstaker	Fellesforbundet	6	Arbeidstaker	Fellesforbundet
7	Arbeidstaker	Norsk Arbeidsmandsforbund	7	Arbeidstaker	Norsk Arbeidsmandsforbund
8	Arbeidstaker	YS	8	Arbeidstaker	Fagforbundet
9	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	9	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
10	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund	10	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund
11	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	11	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
12	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	12	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
13	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	13	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
14	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen	14	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen

Vurdering av sammensetningen i FRBA

Sekretariatet mener at det ikke er behov for endret sammensetning og representasjon i FRBA med bakgrunn i ny tilbudsstruktur. Utdanningsprogrammet får tilført ett nytt lærefag, anleggsgartner, som tidligere lå i naturbruk. På arbeidsgiversiden er anleggsgartner allerede ivare tatt med organisasjonene MEF og BNL i dag (i dagens FRNA med MEF). Arbeidstakersiden representerer fagene gjennom Fellesforbundet.

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon (FRTIP)

	Medlem	Representerer		Vara	Representerer
1	Arbeidsgiver	Norsk industri	1	Arbeidsgiver	Norsk industri
2	Arbeidsgiver	Norsk industri	2	Arbeidsgiver	Norsk industri
3	Arbeidsgiver	Spekter	3	Arbeidsgiver	Spekter
4	Arbeidsgiver	Norsk bilbransjeforbund	4	Arbeidsgiver	Norges bilbransjeforbund
5	Arbeidsgiver	Norsk olje og gass	5	Arbeidsgiver	Norsk olje og gass
6	Arbeidsgiver	NHO Sjøfart	6	Arbeidsgiver	KS
7	Arbeidstaker	Fellesforbundet	7	Arbeidstaker	Fellesforbundet
8	Arbeidstaker	Fellesforbundet	8	Arbeidstaker	Fellesforbundet
9	Arbeidstaker	Norsk Transportarbeiderforbund	9	Arbeidstaker	Norsk Transportarbeiderforbund
10	Arbeidstaker	Industri og Energi	10	Arbeidstaker	Industri og Energi
11	Arbeidstaker	YS- Yrkestrafikkforbundet	11	Arbeidstaker	Norsk Sjømannsforbund
12	Arbeidstaker	Fagforbundet	12	Arbeidstaker	Mangler
13	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	13	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
14	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	14	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
15	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund	15	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund
16	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	16	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
17	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	17	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
18	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen	18	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen

Vurdering av sammensetning i FRTIP:

Se eget notat fra sekretariatet om alternativer til organisering av FRTIP.

Faglig råd for naturbruk (FRNA)					
	Medlem	Representerer		Vara	Representerer
1	Arbeidsgiver	Spekter	1	Arbeidsgiver	Spekter
2	Arbeidsgiver*	Maskinentreprenørens Forbund	2	Arbeidsgiver*	NHO Mat og Drikke
3	Arbeidsgiver	Sjømat Norge (NHO)	3	Arbeidsgiver	Sjømat Norge (NHO)
4	Arbeidsgiver	NHO mat og drikke	4	Arbeidsgiver	NHO mat og drikke
5	Arbeidstaker	Fellesforbundet	5	Arbeidstaker	Fellesforbundet
6	Arbeidstaker	Norsk sjømannsforbund	6	Arbeidstaker	Norsk sjømannsforbund
7	Arbeidstaker	Norges Fiskarlag	7	Arbeidstaker	Norges Fiskarlag
8	Arbeidstaker	HK Norge		Arbeidstaker	HK Norge
8	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	9	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
9	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	10	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
11	Pedagogisk personell	Skolenes landsforbund	11	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund
12	Andre organisasjoner	Norske reindriftsamers landsforbund	12	Andre organisasjoner	Norske reindriftsamers landsforbund
13	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	13	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
14	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	14	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
15	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen	15	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen

*Utdanningsdirektoratet besluttet i 2017 at Maskinentreprenørens Forbund (MEF) og NHO Mat og Drikke deler en plass i faglig råd for naturbruk for neste oppnevningssperiode. MEF innehar medlem og NHO Mat og Drikke varamedlem i første halvdel av oppnevningssperioden, 1. september 2017 – 31. august 2019. For andre halvdel av oppnevningssperioden innehar NHO Mat og Drikke medlem og MEF varamedlem, 1. september 2019 – 31. august 2021.

Vurdering av sammensetningen i FRNA

Sekretariatet mener at det ikke er behov for større endringer i FRNA med bakgrunn i ny tilbudsstruktur. I utdanningsprogrammet for naturbruk, skal det opprettes et nytt lærefag, dyrefaget. Dette er et helt nytt lærefag og LO foreslår at faget ivaretas av HK Norge.

Anleggsgartnerfaget og idrettsanleggsgfaget utgår ved ny tilbudsstruktur. Maskinentreprenørens Forbund sin rolle vil hovedsakelig være innenfor skogbruk ved ny tilbudsstruktur. Det anbefales ingen endringer i representasjon som følge av dette, og MEF fortsetter å dele plassen med Skogbrukets Landsforening.

Faglig råd for restaurant- og matfag (FRRM)					
	Medlem	Representerer		Vara	Representerer
1	Arbeidsgiver	NHO Mat og drikke	1	Arbeidsgiver	NHO Mat og Landbruk
2	Arbeidsgiver	NHO Mat og drikke	2	Arbeidsgiver	Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening
3	Arbeidsgiver	NHO Reiseliv	3	Arbeidsgiver	NHO Reiseliv
4	Arbeidsgiver	KS	4	Arbeidsgiver	KS
5	Arbeidstaker	Fellesforbundet	5	Arbeidstaker	Fellesforbundet
6	Arbeidstaker	Norsk Nærings- Nytelsesarbeiderforbund	6	Arbeidstaker	Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
7	Arbeidstaker	YS, Delta	7	Arbeidstaker	YS, Delta
8	Arbeidstaker	Norsk Nærings- Nytelsesarbeiderforbund	8	Arbeidstaker	Fagforbundet
9	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	9	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
10	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	10	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
11	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund	11	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund
12	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	12	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
13	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	13	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
14	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen	14	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen

Vurdering av sammensetningen i FRRM

Direktoratet anbefaler ingen endringer i representasjonen i FRRM, da vi ikke ser behov for endringer i sammensetting og representasjon i rådet, som konsekvens av ny tilbudsstruktur. Partene som sitter i rådet i dag representerer fagene som sitter i FRRM også i den nye tilbudsstrukturen. Det nye lærefaget ferskvarehandler er et resultat av en sammenslåing av sjømathandler og butikkslakter. På arbeidstakersiden representeres dette lærefaget av to faste plasser gjennom NNN og en plass hos Fellesforbundet. På arbeidsgiversiden gjennom to faste plasser fra NHO mat og drikke. Resten av tilbudsstrukturen er i all hovedsak uendret utover at vi får tidligere spesialisering på Vg2. Disse endringene utløser imidlertid ikke behov for ny partsrepresentasjon i faglig råd for restaurant- og matfag.

Faglig råd for design og tradisjonshåndverk (FRDT)

	Medlem	Representerer		Vara	Representerer
1	Arbeidsgiver	Spekter	1	Arbeidsgiver	Spekter
2	Arbeidsgiver	NHO Handel	2	Arbeidsgiver	NHO Handel
3	Arbeidsgiver	Virke	3	Arbeidsgiver	Virke
4	Arbeidsgiver				
5	Arbeidstaker	Fellesforbundet	4	Arbeidstaker	Fellesforbundet
6	Arbeidstaker	Fagforbundet	5	Arbeidstaker	Fagforbundet
7	Arbeidstaker	YS	6	Arbeidstaker	YS
8	Arbeidstaker				
9	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	7	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
10	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet		Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
11	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund	8	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund
12	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	9	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
13	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)		KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
14	Andre organisasjoner	Sami douджи	10	Andre organisasjoner	Sami duodji
15	Andre organisasjoner*		11	Andre organisasjoner*	
16	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen	12	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen

* Kulturrådet, som forvalter UNESCO-konvensjonen for immateriell kulturarv, er med i midlertidig gruppe, og vil kunne være aktuell for videre arbeid i faglig råd. Sekretariatet for små og verneverdige fag likeså.

Vurdering av sammensetningen i FRDT

Nytt utdanningsprogram gir behov for en ny sammensetning. I forslaget over har vi tatt utgangspunkt i representasjonen i dagens faglige råd og midlertidig gruppe. For å sikre en rimelig god bredde i medlemmenes kompetanse, foreslår vi fire representanter fra arbeidstakersiden og fire fra arbeidsgiversiden. Vi ønsker at SRY drøfter hvordan de fire plassene bør fordeles mellom organisasjonene.

Utdanningsprogrammet har tilsammen 43 lærefag og alle lærefagene i utdanningsprogrammet blir ikke representert i rådet. Sekretariatet foreslår at rådet ivaretar disse fagene som ikke dekkes tilstrekkelig gjennom partssamarbeidet ved å innhente fagpersoner ved behov.

Faglig råd for elektrofag (FREL)					
	Medlem	Representerer		Vara	Representerer
1	Arbeidsgiver	Norsk Teknologi	1	Arbeidsgiver	Norsk Teknologi
2	Arbeidsgiver	Norsk Industri	2	Arbeidsgiver	Norsk industri
3	Arbeidsgiver	Energi Norge	3	Arbeidsgiver	Energi Norge
4	Arbeidsgiver	NHO luftfart	4	Arbeidsgiver	BNL
5	Arbeidsgiver	Spekter	5	Arbeidsgiver	KS
6	Arbeidstaker	Fellesforbundet	6	Arbeidstaker	Fellesforbundet
7	Arbeidstaker	Industri og energi	7	Arbeidstaker	Fellesforbundet
8	Arbeidstaker	EL & IT forbundet	8	Arbeidstaker	EL & IT forbundet
9	Arbeidstaker	EL & IT forbundet	9	Arbeidstaker	EL & IT forbundet
10	Arbeidstaker	EL & IT forbundet	10	Arbeidstaker	EL og IT forbundet
11	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	11	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
12	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	12	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
13	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund	13	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund
14	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	14	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
15	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	15	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
16	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen	16	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen
17	Observatør	Nasjonalt kommunikasjonsmyndighet	17		
18	Observatør	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	18		

Vurdering av sammensetningen i FREL

FREL får to nye lærefag i ny tilbudsstruktur, låsesmed og ventilasjonstekniker. Både Fellesforbundet og BNL er tariffparter for de to lærefagene og medlemmer i rådet. Sekretariatet foreslår således ingen endringer i sammensetningen av FREL.

Faglig råd for helse- og oppvekstfag (FRHO)					
	Medlem	Representerer		Vara	Representerer
1	Arbeidsgiver	Spekter	1	Arbeidsgiver	Spekter
2	Arbeidsgiver	Virke	2	Arbeidsgiver	Virke
3	Arbeidsgiver	KS	3	Arbeidsgiver	KS
4	Arbeidsgiver	KS	4	Arbeidsgiver	NHO
5	Arbeidstaker	YS, Delta	5	Arbeidstaker	YS, Delta
6	Arbeidstaker	YS (Parat)/LO (Fagforbundet)*	6	Arbeidstaker	YS (Parat)/LO (Fagforbundet)*
7	Arbeidstaker	Fagforbundet	7	Arbeidstaker	LO Stats
8	Arbeidstaker	Fagforbundet	8	Arbeidstaker	Fagforbundet
9	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	9	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
10	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	10	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
11	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund	11	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund
12	KS (skoleeier)	KS	12	KS (skoleeier)	KS (Rogaland fylkeskommune)
13	KS (skoleeier)	KS	13	KS	KS (Hedmark fylkeskommune)
14	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen	14	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen
15	Observatør	Helsedirektoratet	15	Observatør	Helsedirektoratet

* YS og LO deler den ene plassen i FRHO, og bytter midtveis i oppnevningssperioden. Representanten fra YS sitter i første del av perioden, og representanten fra LO sitter i andre del av oppnevningssperioden.

Vurdering av sammensetning i FRHO

Sekretariatet ser ikke behov for endringer i sammensetning og representasjon i FRHO. Årsaken er at utdanningsprogrammet helse- og oppvekstfag får tilført ett nytt fag, aktivtørfaget. Dette faget er representert i Delta, YS og i Fagforbundet. Disse organisasjonene er allerede representert i rådet.

YS har i dag en fast plass i rådet (med vara) der representant fra Delta deltar for YS. I tillegg deler YS en plass i rådet med LO: i perioden 1.9.17-31.8.19 er medlem fra Parat, YS, oppnevnt som medlem, mens representant fra LO Stat er oppnevnt som vara. I andre halvdel av perioden, skal disse to bytte plass.

Med flyttingen av aktivitørfaget til helse- og oppvekstfag, er det ikke behov for å utvide representasjonen i rådet med flere medlemmer. Rådet ble utvidet med antall medlemmer høsten 2017, og ønsker selv ikke å bli et for stort råd. Delta, YS har allerede en representant i rådet, som ivaretar interessene til aktivitørene, i tillegg til Fagforbundet som har to representanter i rådet.

Faglig råd for frisør, blomster- og interiørdesign (FRFBI)

	Medlem	Representerer		Vara	Representerer
1	Arbeidsgiver	NHO handel/ Norges frisør og velværebedrifter	1	Arbeidsgiver	NHO handel/ Norges frisør og velværebedrifter
2	Arbeidsgiver	Virke/ Spekter*	2	Arbeidsgiver	Virke/ Spekter*
3	Arbeidsgiver	NHO handel	3	Arbeidsgiver	NHO handel
4	Arbeidstaker	Fagforbundet	4	Arbeidstaker	Fagforbundet
5	Arbeidstaker	LO Handel og kontor	5	Arbeidstaker	LO handel og kontor
6	Arbeidstaker	Fagforbundet	6	Arbeidstaker	Fagforbundet
7	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	7	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
8	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet	8	Pedagogisk personell	Utdanningsforbundet
9	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund	9	Pedagogisk personell	Skolenes Landsforbund
10	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	10	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
11	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)	11	KS (skoleeier)	KS (skoleeier)
12	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen	12	Elevorganisasjonen	Elevorganisasjonen

* Gjennom arbeidet med å opprette midlertidig grupper har vi erfart at det ikke er klart hvem/ om noen er tariffpart for blomsterdekoratører, interiørkonsulenter og utstillingsdesignere. Sekretariatet mener Virke/ Spekter på arbeidsgiver, og LO- handel og kontor på arbeidstakersiden er naturlige parter, men det er behov for at organisasjonene avklarer tariffansvaret seg imellom.

Vurdering av sammensetning i FRFBI

Nytt utdanningsprogram gir behov for en ny sammensetning. I forslaget har vi tatt utgangspunkt i representasjonen i dagens faglige råd (FRDH) og midlertidig gruppe.

Til Utdanningsdirektoratet

Oppfølging av SRY- sak V7-03-18 Oppnevning av faglige råd

SRY fattet følgende vedtak i junimøtet:

"SRY ber Utdanningsdirektoratet utrede en alternativ modell for organisering av rådsarbeidet i TIP der et alternativ er en deling av rådet i to likeverdige faglige råd TIP. Kryssrepresentasjon kan da være aktuelt for å sikre gjensidig informasjon. SRYs medlemmer har frist til 1. august med å gi innspill til saken. Saken behandles på nytt i SRY møte 21.8.2018. "

Til de generelle spørsmålene i saksframlegget:

- **Ett faglig råd pr. utdanningsprogram?** LO støtter at dette bør være hovedregel, men kan fravikes gitt spesielle tilfeller
- **Rådernes størrelse?** LO har ingen spesifikk oppfatning ut over at rådene må være praktisk arbeidsdyktige.
- **Hvilke faglige felt det enkelte råd skal dekke?**
LO støtter dagens retningslinjer som sier: "Medlemmene i de faglige rådene skal til sammen dekke hele kompetanseområdet som utdanningsprogrammene består av. Organisasjonene som oppnevnes i rådene bør reflektere størrelsen på lærefagene i utdanningsprogrammene målt i antall lærlinger."
- **Behov for endringer i mandatet for faglige råd?** LO mener vi må gjøre oss erfaringer med bruk av det som nylig ble fastsatt. LO forventer at spørsmålet om bruk av faggrupper med honorar kan finne en positiv avklaring innenfor nåværende mandat og retningslinjer.

Spørsmål om FRTIP – deling eller utvidelse?

LO ønsker primært å utvide FR TIP med bruk av faggrupper og at rådet får tilsvarende utvidede ressurser. Det vises til innspillene SRY gav i 2017 om mandat og oppgaver for SRY og de faglige rådene.

LO forutsetter videre at ved en utvidelse, og ved eventuelt deling, så overføres NTFs medlems- og varaplass i dagens FRSS til FRTIP. Når EL&IT går ut av medlemsplass så foreslår vi denne videre til Postkom (Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund) som organiserer 17.600 medlemmer, hvorav 9.500 er yrkesaktive arbeidstakere i følgende bedrifter:

- Posten Norge AS •DNB ASA •Nets AS •Bring Warehousing AS
- Bring Express Norge AS •Bring Transportløsninger AS

FRBA – plass 8

LO ønsker at Fagforbundet får medlemsplass på plass 8. Alternativt at YS og Fagforbundet skal rokkere på medlemsplass og vara i oppnevningsperioden.

Det vises til at best mulig spredning på faggrupper når samme organisasjon/hovedorganisasjon har flere plasser. Utdanningsdirektoratets tidligere begrunnelse og forslag om at et av LOs andre forbund i FRBA kan avstå plass til Fagforbundet gir derved ikke mening siden disse forbundene ikke dekker samme fagområder og sektorer.

Fagforbundet har over 12 000 yrkesaktive renholdere, ca. 5000 yrkesaktive byggdrifere og 500 yrkesaktive feiere. Det er Fagforbundet som har feierne, og forbundet arbeider også internasjonalt med dette faget.

I tillegg medlemmer som har fagbrev fra BA-området som arbeider i forskjellige stillinger rundt omkring i kommuner, fylkeskommuner og Spekter-området. Også innen teaterteknisk. Fagforbundet har vært særlig engasjert i å etablere Byggdrifterfaget som er en suksess, til tross for negative forventninger fra mange hold. Det er også viktig at renholdsoperatørene er sterkt representert i FRBA med Fagforbundet i offentlig sektor og Arbeidsmand i privat.

LO ber om at Utdanningsdirektoratet vurderer beslutning opp mot kriteriene på dette grunnlaget.

FRNA – plass 8

LO foreslår medlem til FRNA for det nye "Dyrefaget" fra HK Norge.

FRDT – plass 5

Fagforbundet ønsker sin plass og varaplass i dette rådet og vet ikke hvorfor det er satt opp med spørsmålstejn, men dette kan strykes.

FRSSR – plass 8

LO foreslår Fellesforbundet (Resepsjonsfaget) på medlemsplass og Kabinansattes Forbund (Reiseliv) på varaplass.

FRBI

I tillegg til de foreslåtte, kan LO ved Fagforbundet dekke plass 7 med medlem og vara.

Utdanningsdirektoratet

Her kommer en tilbakemelding fra YS på sammensetning av faglige råd.

Vi har gått gjennom denne saken både med utgangspunkt i sakspapirene til siste SRY-møte, og diskusjon og referat fra samme møte. Vi har følgende innspill og kommentarer:

- Representasjon i FRSSR: YS organiserer både innen luftfart (kabinansatte, bakkemannskap, og sikkerhet) og hotell/resepsjonist, og er interessert i en plass i dette rådet. Dette er i samsvar med det forslaget som Udir la fram i sakspapirene til SRY-møtet. Vi synes det er rimelig at YS får en plass i dette rådet, da LO allerede har tre plasser.
- Representasjon i FRBA: YS har i inneværende periode hatt en fast plass i rådet med vara fra LO. Dette ønsker vi skal videreføres. Det er foreslått fire plasser i dette rådet til arbeidstakersiden, så i likhet med FRSSR synes vi det er rimelig at YS får en plass når LO har tre plasser.
- Representasjon i FRHO: På plassen som deles mellom YS og LO står det i sakspapirene at YS sin plass er kandidat fra Delta. Dette er ikke korrekt. Riktig forbund skal være Parat. Ber om at dette rettes opp.
- Organisering av FRTIP: Vi er enige i at dette er blitt et veldig stort faglig råd, som nå har fått enda flere fag å ivareta. Vi tror det vil være en god ide å splitte rådet i to slik at det blir mer håndterbart og enklere å ivareta den store bredden. Det er imidlertid viktig å finne en god løsning på samarbeid slik at studieretningen framstår som enhetlig. Ved å dele rådet vil det også være mulig med totalt flere plasser, slik at flere fagområder kan bli representert. Viktige fagområder for oss vil da være transport og logistikk. YS ønsker en plass innen dette området, da primært fra Yrkestrafikkforbundet.

Med vennlig hilsen

Bente Sjøgaard

seniorrådgiver, fagansvarlig utdanning og kompetansepolitikk
mobil 97 54 93 08 - sentralbord 21 01 36 00

STYRKE GJENNOM SAMSPILL

Utdanningsdirektoratet

Oslo, 05.07.2018

Vår ref.
83849/HS36

Sammensetning og oppnevning av faglige råd høsten 2018

Det vises til mail av 26. juni, og forslag til referat fra SRY-møte sak V6-03-18 den 14. juni om oppnevning av faglig råd.

SRY er opptatt av at de faglig rådene er funksjonelle og kan løse oppgavene som de skal løse, og at antall medlemmer til sammen dekker kompetanseområdet som utdanningsprogrammene består av. Videre mener SRY at det er en utfordring at enkelte faglige råd har svært mange lærefag i sin portefølje. Et eksempel på det er Teknikk og industriell produksjon (TIP).

Endringene i tilbudsstrukturen som blant annet omfatter at transport og logistikkfagene skal flyttes fra Service og samferdsel til TIP, vil medføre at ansvaret til TIP utvides med fag som «tilhører» andre sektorer enn fagene de i utgangspunktet har ansvar for.

For å kunne imøtekomme kravet fra relevante organisasjoner som ønsker å være representert i TIP etter flyttingen av transport og logistikk fagene, ble det i SRY møtet diskutert to mulige løsninger. Den ene var å utvide antall representanter i TIP. Den andre var å dele TIP i to likeverdige faglige råd. En utfordring vil være å bemanne rådet med representanter fra lærefagene, og samtidig begrense antall medlemmer i rådet slik at det vil være arbeidsdyktig som et rådgivende organ. I sitt vedtak ber SRY Utdanningsdirektoratet utrede en alternativ modell for organisering av rådsarbeidet i TIP der et alternativ er deling av rådet i to likeverdige råd.

Spekter deler vurderingene til SRY i denne sammenheng. Endringene i tilbudsstrukturen vil få store konsekvenser for våre medlemmers mulighet til å bidra til fagenes utvikling hvis det ikke gjøres noe med de faglige rådene sin sammensetning.

Spekter har medlemmer (Posten, Nettbuss m fl) som er store brukere av fagene innen transport og logistikk og har i gjennom mange år vært representert i faglig råd for Service og samferdsel. Våre medlemmer er opptatt av at Spekter fortsatt skal ha en formell rolle i utviklingen av disse fagene. Vi mener at det er en god løsning å dele TIP i to likeverdige faglige råd, og at det legges til rette for informasjonsflyt mellom de to rådene på samme måte som det er behov for informasjonsflyt mellom andre faglige råd.

Uavhengig av hvilken løsning som tilslutt velges ber Spekter om å være representert i det faglige rådet som vil ha ansvar for fagene innen transport og logistikk.

Utdanningsprogrammet salg, service og reiseliv omfatter blant annet sikkerhetsfaget og førstelinjefaget. Dette er to fag som vil være viktige for helseforetakene som er medlemmer i Spekter. En representant fra OUS har vært med i arbeidet med beskrive sluttkompetansebeskrivelsen for sikkerhetsfaget. Siden sikkerhetsfaget og førstelinjefaget er to viktige fag for helseforetakene, ber vi om at Spekter får en representant i det faglige rådet som skal ha ansvar for disse fagene.

Spekter ber videre om fortsatt å være representert i de faglige rådene vi pr i dag er representert i. Det er faglig råd elektro, faglig råd for naturbruk, faglig råd for helse- og oppvekst og faglig råd design og håndverk / faglig råd for design og tradisjonshåndverk.

Med vennlig hilsen
Arbeidsgiverforeningen Spekter

Olav W. Kvam
Fagdirektør